

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome I. Alvarez De Paz In omnes libros De Vita Spirituali Eiusque Perfectione

Álvarez de Paz, Jacobo

Antverpiæ, 1620

De quinque gradibus vitæ spiritualis, incipientium, proficientium &
perfectorum. caput. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49057](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49057)

DE VITA SPIRIT. EPIT. 95
tibi placeam, licet vniuerso mundo displiceam.

CAPVT XVII.

*De quinque gradibus vite spiritualis,
incipientium, proficientium &
perfectorum.*

Actiones virtutis ex prædicto susceptæ, & ad præfaram normam efformatæ, nos in sanctitatem efferunt, ac in mentis proueniunt puritatem. Ille peritior euadit, & sanctior, qui amplius in his se exercet actionibus, ac majori contentione laborat. Qui accuratiùs se in virtutis exercet actibus, breuiori compendio perfectionis culmen assequitur. Hac cura bene studioseque operandi anima, non repente prodit perfecta, sed quibusdã veluti gradibus spiritualis vitæ, in eius perfectionem adscendit. Quindecim gradus templi in tres ordines diuisi, ita vt post quinque gradus aliquod esset majus, & latius spatium, in quo adscēdentes requiescerent, quod etiam post alios quinque gradus inueniebatur. Quã graduum distinctione nobis innuitur, gradus vitæ spiritualis in tres quoque ordines esse diuisos: Esse namq; in spirituali vita tres status, incipientium, proficientium ac perfectorum, Gregorius satis euidenter insinuat, dicens:

Greg.
24. Mo
nal. c. 7.

dicens: tres sunt modi conuersorum, inchoatio, medietas, atque perfectio. In inchoatione autem inueniuntur blandimenta dulcedinis, in medio quoque tempore certaminis tentationis: ad extremum verò perfectio plenitudinis. Aliud sūt virtutis exordia, aliud profectus, aliud perfectio. Monetur incipiens, vt fugiat, docetur proficiens, vt corripatur, inuitatur perfectus, vt recipiat. Incipientes ergo in via spiritus sunt, qui vitam spirituale, incipiūt, & à malis vitæ carnalis recedunt, & hi quinq; primos gradus cōscendunt. Primus gradus est, cū diuinæ amicitie ac familiaritatis magnitudine allecti, graua peccata deserunt, & à Deo per graue crimen nunquam separari proponunt, firmissimeque hanc spiritualem mortem vitare decernunt. Egrege namque dixit Leo Papa: Moriendum est diabolo, & viuendum Deo, deficiendum iniquitati, vt iustitię resurgatur: occumbant vetera, vt orientur noua. Hunc primum gradū assequuta est Magdalena, cū cognoscens Dominū accubuisse in domo Pharisæi, se ad abluendos & vngendos illius pedes præparauit, & vitam veterem abdicare disposuit. Hunc gradum qui cupit oculis in cælum defixis, ita desideria sui cordis exponat. *Ad Dominum cū tribulauer clamauit, & exaudiuit eum.* Hæc enim est maxima tribulatio criminibus subiacere, quæ non proprijs viribus, sed auxilio

*Leo ser.
1. de resur.
sur.*

Luc. 7.

ps. 119.

lio domini viuenda est.

Secundus gradus est, cum incipientes, non tantum graua peccata fugiunt, sed à leuibus quoque peccatis abhorrent. istum autem gradū ille tenuit qui dicebat: *Tribulationes cordis mei multiplicatae sunt, de necessitatibus meis erue me.* necessitates istæ (inquit Hugo) molestiæ, & tentationes sunt, quæ ex carne proueniunt, & omnino vitari non possunt; leuaui oculos meos in montes. *Psal. 24. Ps. 120.*

Tertius gradus est, omnium rerum exte-
narum contemptio, & diuitiarum, honorum,
ac dignitatum derelictio: cum scilicet quis
hæc, vel affectu, & voluntate abiicit. vel si sta-
tus ferat, actu & operatione derelinquit. sapi-
enter enim dixit Laurētius Iustinianus, quos-
dam spirituales gradus enumerās. Ascensio-
nis huius initium est, vt derelinquas tua, quo
quietius habites tecum. Tecum autem ha-
bitare voluit Deus, quatenus in te spirituali-
ter discas abnegare te ipsum. hoc nempe si
peregeris, diligenter interioris pacis, atque
virtutis illectus dulcedine magni æstimabis
crucem tollere, & ire post Christum. in hoc
autem gradu existens canit: *letatus sum in his* *Ps. 121.*
qua dicta sunt mihi in domum domini ibimus &c.

Quartus gradus est, castigatio corporis, sen-
sus cohibitio vniuersorūque carnalium mor-
tificatio vitiorum: cuius meminit Paulus di-
cens: *Castigo corpus meum, & in seruitutem redi-* *1. Cor. 9.*

go &c. Hunc autem gradum omnes illi possident, qui delicias, & voluptates deserentes, corpus suum discreta quadam, & rationi consona mortificatione castigant, & omnia vitia cordis sui magno mentis seruore extirpare contendunt, istis se ita affligentibus, & suis corpora castigantibus, conuenit lumina in

Pf. 122. cælum attollere, atque ita dicere. *Ad te leuauit oculos meos qui habitas in calis.* Dei enim contemplatio necessaria est & cælestium bonorum, quæ speramus consideratio, ut actam pœnitentiæ viam alacriter arripiamus.

Quintus gradus est, abnegatio proprii consilij, & propriæ conculcatio voluntatis. Hæc est lepra cordis (inquit Bernardus) propria voluntas, & proprium consilium. His autem qui proprium iudicium, & voluntatem deponunt, sequens Psalmus optimè conuenit.

Pf. 123. *Nisi quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Israel &c.* Quoniam Dominus in corde eorum residens, potenter facit ne ab hominibus, id est, à semetipsis, & à suis prauis voluntatibus deglutiantur. Postquam ergo religiosi vitæ infantiam vitæ spiritualis præterierunt, hoc proficientium stadium debent magna celeritate percurrere, quod in quinque gradibus aut adscensionibus asserimus distributum. Primus gradus in vitæ spirituali proficietium est. Virtutum omnium acquisitio. Cum scilicet quis prædictis malis abiectis, virtutis decorem

Bern.
ser. 7. de
resur-
rect.

rem exoptat, & humilitatis, mansuetudinis, obedientiæ, vniuersorumque bonorum habitum iura custodit. Quorum præsidio, non tantum se continet, sicut cum in statu mortificationis residet, sed planè regnat, & cum magna tranquillitate suis affectibus dominatur. Hoc regnum omnino cupere debemus, vt in regno cælesti, plusquam communem gloriã assequamur. Hoc ergo spirituale regnum virtutum affectantes, si *confidant in Domino, erunt sicut mons Sion*, fortes & insuperabiles erunt &c. Ex hoc gradu ad secundum perueniunt, qui in hoc reuera consistit, vt illi, qui cura & labore virtutes acquisierunt, facti sint aliis virtutum exemplum. Hic optime congruit illud Pauli: Christi bonus odor sumus Deo in his qui salui fiunt, & in his qui pereunt. Bonum quoque exemplum sua excellenti virtute præstantes canere possunt: *In conuertendo Dominus captiuitatem Sion, facti sumus sicut consolati &c.*

Ps. 124.

2. Cor.

2.

Ps. 125.

Non erit illis difficile ad tertium gradum ascendere, vt scilicet per ostensionem sanctissimæ vitæ, apud alios opinione sanctitatis adepta, potentes sint verbo, vt quod antea opere docuerunt, valeant postea sermone persuadere, & doctrina monstrare. In isto gradu illum Psalmum sibi proferendum inueniet. *Nisi Dominus edificauerit domum in vanum laborauerunt qui edificant eam.* Licet nos

Ps. 126.

loquamur, Dominus tamen est, qui in audientium cordibus templa virtutis extruit:

1. Cor. 3 Dominus est, qui ædificata custodit, itaque, neque qui plantat est aliquid neq; qui rigat, sed qui incrementum dat Deus.

Merito ergo quartus gradus proficientiū erit, si postquam virtutes acquisisti, te ipsum sub pedibus omnium constituas; & tanquam vermiculum abiectissimum, omnium te infimum reputes, & verissima humilitate contemnas. Magna nos humilitas, quæ ipsa virtus existens, omnium est decor virtutum. Beati omnes qui timent Dominum, qui ambulant in viis eius. Nam qui sunt, qui timent Dominum, nisi humiles? &c.

Quintus gradus in vita spirituali proficientiū est, si patiētiā habeāt, & detractiones, irrisiones, deiectiones māsuētē sustineāt. sic inter mala & afflictiones in bono perseverans, verbis Psalmi sequentis poteris gloriari, sic totā animi deuotione decantans, *Sepe expugnauerunt me à iuuentute mea &c.* In iuuentute expugnatus es, hoc est, in statu proficiendi, qui iam pueritiam incipientium excessit. Qui ita perfectus est, adhuc habet maiorem altitudinem spiritualis vitæ, ad quam Dei beneficio valeat ascendere, quam illi in quinque gradus distributam proponimus.

Primus est, cū anima, orationis ac familiaritatis diuinæ secretum ingreditur, mente
cum

DE VITA SPIRIT. EPIT. IOI

cum cælestibus spiritibus commoratur, ac cū summo cælorum rege nouit miscere colloquia. In hoc gradu constituta, ô bone Deus, quantum potest in sanctitate proficere, & seipsam in dies magis ac magis attollere. In hanc nobilissimam occupationem orationis teneat, totoque intellectu, & affectu suo sponso dulcissimo copuletur. Hic, anima iam magis in oratione versata, sensuum ac spiritus operationes distinguit, cogitationē à ratione, & rationē ab intelligentia disiungit. Lumen naturale à supernaturali, amorem cordis, ab amore voluntatis discernit. Nec non inter motus internos discrimen constituit, & quæ tentatio aduersarij sit sub specie boni, quæ vero inspiratio ab auctore bonitatis procedens, diuina luce perfusa cognoscit. Hic aliquando ita species corporeas derelinquit, ut Deum sine corporali imagine contempletur, sine præuia cognitione diligit, & intra se ipsam iugiter æternum regem inspiciens, adoret, & colat illum in spiritu & veritate. hæc omnia dona Dei, & alia innumerabilia in hoc vitæ spiritualis gradu animæ conceduntur, non semper omnia, sed nunc ista, nunc illa &c. hunc certe gradum sanctus propheta suspirabat, cum pennas columbæ deposcebat, ut volaret, & quiesceret, cum diuinam familiaritatem sitiens dicebat: *Sitiuit anima, Psal. 42. mea ad Deum fontem viuum, quando veniam, &*

Abac.
3. *apparebo ante faciem Dei?* Hunc & Abacuc cupiebat, illis verbis: *Ingradiatur puredo in ossibus meis, & subter me scateat, ut requiescam in die tribulationis, ut adscendam ad populum accinctum nostrum.* Ego diem tribulationis, omnem hanc vitam mortalem intelligo, in qua tranquillitatem habeo, cum inter populum accinctum, id est, inter viros orationi deditos, & ad omnia bona expeditos requiesco.

Secundus gradus est, si in otio orationis, aut in labore occupationis anima consolationem non querat, suavitatem non cupiat, commodum, honorem, aut aliud creatum, non exoptet; sed soli Deo placere desideret.

*Ric. de
erud.
interio.
hem. c. 13.*

O quoties (inquit Richardus) ipsam veritatem, non pro veritate, sed pro vanitate querimus, & inuentam veritatem, non in veritate, sed ad vanitatem diligimus: & quod miserimum est, in verbis vite ad mortis lucta negotiamur. Enitendum est ut in primordio saltem cuiuscunque operis, dirigatur oratio, & divini suffragij imploratio. Qui hanc sincerissimam intentionem in omnibus tenet, optimè potest de se dicere: *Domine, non est exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei: neque ambulavi in magnis neque in mirabilibus super me.* Illius namque cor non exaltatur, qui proprium honorem auersatur; illius oculi non efferuntur, qui gloriam humanam non cupit: ille non ambulat in magnis neque in mirabilibus.

Pf. 130.

mirabilibus super se, qui appetit Deo placere in omnibus, & non magnus, nec mirabilis reputari. Iam ad tertium gradum properandum est, quem anima tunc est adeptæ, quando omnia diuina obsequia, ingenti spiritus feruore perficit, in eaque illud Pauli apparet impletum: *Quicumque spiritu Dei aguntur, hi filii Dei sunt*, neque enim ipsa in bonis operibus iam videtur agere, aut se mouere; sed ab spiritu diuino agi, & in omne bonum magno impetu ferri. Qui itaque ad bonum rapiuntur, & ad voluntatem diuinam implendam ingenti spiritus feruore raptantur, hunc tertium perfectorum profectum, Deo dante, susceperunt. Quem Seraphim ille terrestris, aut homo veræ cælestis Franciscus, post impressa sibi Christi vulnera, in seipso nobis representabat, cum ad suos ita dicebat: incipiamus, fratres seruire Domino Deo nostro, quia vsque nunc parum profecimus. Et tunc (vt inquit Bonauentura) flagrabat desiderio magno ad humilitatis redire primordia. Tanta autem in eo carnis ad spiritum erat cõcordia, tanta obedientiæ promptitudo, quod cum ille ad omnem niteretur sanctitatẽ pertingere, ipsa non solum non repugnaret, sed præcurrere niteretur. Illorum qui ad hunc gradum peruenerunt, vox est, *Memento, Domine, David, spiritualis scilicet viri, & omnis mansuetudinis eius*, qua in aduersis etiam tibi

Rom. 8.

Bonau.
1. m
vita

Ps. 31.

subiicitur. Memento, inquam, eius, ut vota sua impleat, & desideria concepta perficiat, quæ omnia in tuum obsequium referuntur.

Quartus gradus est, perfecta in diuino beneplacito (ut vocant) resignatio, & sincerissima in omnibus cum Dei voluntate concordia. Qui vero istam adepti sunt in omnibus prosperis, & aduersis, cum diuina voluntate concordiam, illius versiculi dulcedinem experiuntur: *Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in vnum.* Qui namque sunt isti fratres, nisi Christus, & iustus? (neque enim erubuit nos fratres vocare, ille qui noster est, & creator & Dominus) sed in vnum Christus, & iustus habitant, quando iustus Christi voluntati plenè subiectus, nihil aliud appetit, nihil quærit, nisi quod in suum bonum ille disposuit.

Tandem anima his omnibus lotionibus incipientium purificata; his proficientium indumentis ornata; his ditata perfectorum monilibus, meretur ad postremum, & quiddecimum vitæ spiritualis gradum peruenire: ut scilicet vnus spiritus cum Deo facta, eum semper intra seipsam præsentem habeat, illi quæ sine intermissione, intellectu, & affectu cohereat. Et quemadmodum oculis creaturalustrantes, in omnibus lucem vident, quasi vniuersis rebus adhærentem, eisque ut videantur tribuentem; ita anima perfecta in omnibus,

omnibus, quæ videt oculis, quæ audit auribus, quæ manibus perficit, aut cogitatione pertractat, illam diuinam lucem, aut fontem omnis luminis intuetur, illum adorat & veneratur, illum intimè diligit, quem omnium vitam & pulchritudinem esse cognoscit. qui hunc gradum est assequutus, intelliget illud Salamonis: *Sapientis oculi in capite eius: stultus in tenebris ambulat.* Et rursus illud: *Ego os regis obseruo, & precepta iuramenti Dei: ne festines recedere à facie eius.* Os enim regis obseruare est, semper oculos mentis in Dei vultum intendere. Et habere in capite oculos, est considerationem nostram in Christum caput nostrum defigere. Vnde Gregorius: *Oculi sapientis in capite eius: quia videlicet sapiens quisque illum tota intentione considerat, cuius se membrum esse per fidem pensat.* Et ad hanc perfectionem quærendam, & exoptandam vltimus Psalmus gradualis inuitat, dum ait: *Ecce nunc benedicite Dominum omnes serui Domini, qui statis in domo Domini, in atrijs domus Dei nostri: in noctibus extollite manus vestras in sancta & benedicite Dominum.* Illud enim nunc, in quo benedicendus est Dominus, tota hæc vita est, statera momento comparata: & illæ noctes in quibus manus in sancta sunt extollendæ, dies nostri sunt propter fidei obsecritatem noctes appellati, quas noctes, qui in iugi Domini memoria, & amore occupa-

Eccles. 2

Eccles. 3

Greg.

16. mor.

c. 3.

Ps. 133.

uerit illam consequetur benedictionem, quā
 versiculus prostremus promittit : benedicat
 te Dominus ex Sion , qui fecit cælum & ter-
 ram. Spiritualis vita profectò via est ad per-
 petuā vitam , cuius viæ Dominus ipse digna-
 tur esse imperator & ductor. Qui perfectam
 virtutem sectatur & vitæ spiritualis gradus
 ascendere nititur, tãtam experitur tranqui-
 litatem , tanta luce perfunditur , tanto gau-
 dio ac letitia exhilaratur , vt planè cogno-
 scat, iustis etiam in hac vita præmia abundan-
 tissima esse promissa , & mercedem copiosissi-
 simam illis concedi. Hæc igitur vita spiritualis
 est vita vera , vita læta , & honorabilis , vita
 omnibus desiderijs suscipienda , cuius prin-
 cipium non est natura sed gratia , cuius finis
 non est corruptio, sed gloria, cuius opus non
 est mercede vacuum , sed præmijs cælestibus
 plenum.

CAPVT XVIII.

*De triplici vita spirituali, actiua,
 contemplatiua, & mista.*

Ex his tribus bene , studioseque viuendi
 rationibus , tres sunt vitæ spirituales ex-
 ortæ : actiua , contemplatiua , & mista, sub
 studiosa atque spirituali vita contentæ. Acti-
 ua est,